

Partners
in verbetering

Sport- en beweegnorm voor de openbare ruimte

Verkenning voor de
gemeente Groningen

BMC
RANDSTAD PROFESSIONAL

Opdracht gemeente Groningen

Vraag 1

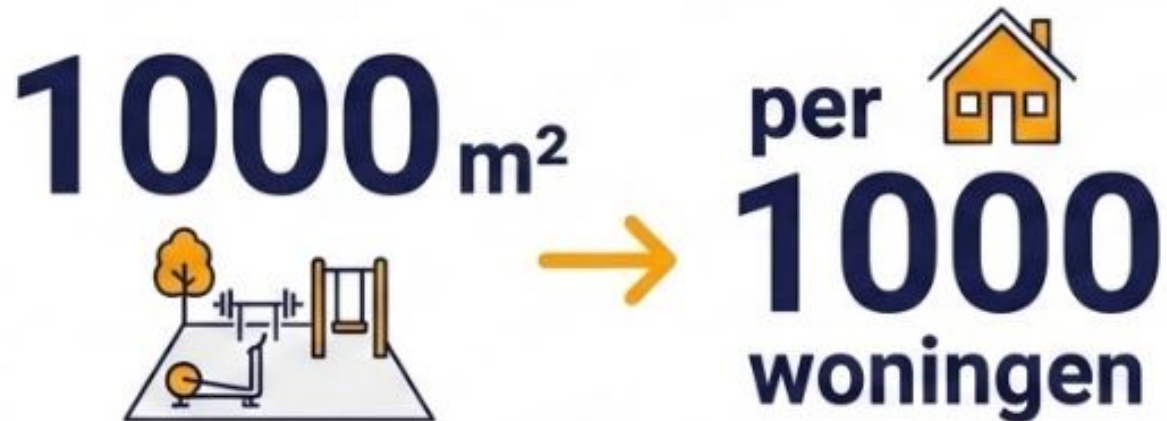
De huidige referentienorm van Groningen toetsen aan de (nieuwe) Vuistregels Bewegen van het RIVM en waar nodig aanscherpen.

Vraag 2

Het ontwikkelen van een instrument dat inzicht geeft in de investerings- en beheerkosten van voorzieningen per vierkante meter.

Huidige referentienorm gemeente Groningen

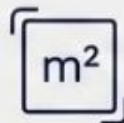

sport- en beweegaanleidingen
in de openbare ruimte

Analyse 9 gemeenten

- Tot voor kort geen landelijke richtlijn; gemeenten bepalen eigen richtlijnen o.b.v. lokale behoeften en ambities.
- Hoe groter/stedelijker, hoe vaker beweegvriendelijke leefomgeving een speerpunt is.
- Omgevingswet biedt kansen.

Vierkante-meter-norm per woning

Amsterdam, Den Haag en Groningen hebben een vergelijkbare basisnorm voor sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Afstands- en nabijheidsnorm

Gemeenten sturen op bereikbaarheid, zoals Utrecht (iedereen binnen 10 min. sporten) of Amersfoort en Zwolle (max. 500 meter).

Percentage- en integrale benadering

Leiden kijkt bv. naar het totale gebied (10% van de wijk moet speelruimte zijn).

Vuistregels in vergelijking met gemeente Groningen

Vuistregels Bewegen	Groningen	Vergelijking
Speelplek (0-12 jaar): geef kinderen tot en met 12 jaar een speelplek binnen 200 meter loop- of fietsafstand	Intentie: bestemmingen dichterbij elkaar plaatsen → maximaal 5-10 minuten lopen (staat gelijk aan 400m tot 800m)	<u>Minder dan de landelijke vuistregel</u>
Beweeg- of sportplek (12 jaar en ouder): geef iedereen van 12 jaar en ouder binnen 400 meter een beweeg- of sportplek in de openbare ruimte	Intentie: bestemmingen dichterbij elkaar plaatsen → maximaal 5-10 minuten lopen (staat gelijk aan 400m tot 800m)	<u>Gelijk aan de landelijke vuistregel</u>
Aaneengesloten beweeggroen: ieder huis heeft binnen 300 meter loop- of fietsafstand toegang tot aaneengesloten beweeggroen van minimaal 1 hectare	Geen afstandsmaat aanwezig. Groningen heeft de intentie om groene (beweeg)routes te hebben/ontwikkelen	<u>Kwantitatief niet te vergelijken</u> <u>Kwalitatief komt het overeen</u>
Percentage openbare ruimte primair ingericht voor bewegen (lopen, fietsen, spelen en sporten)	Niet aanwezig	<u>Getoetst met data RIVM</u>

Van beleid naar praktijk

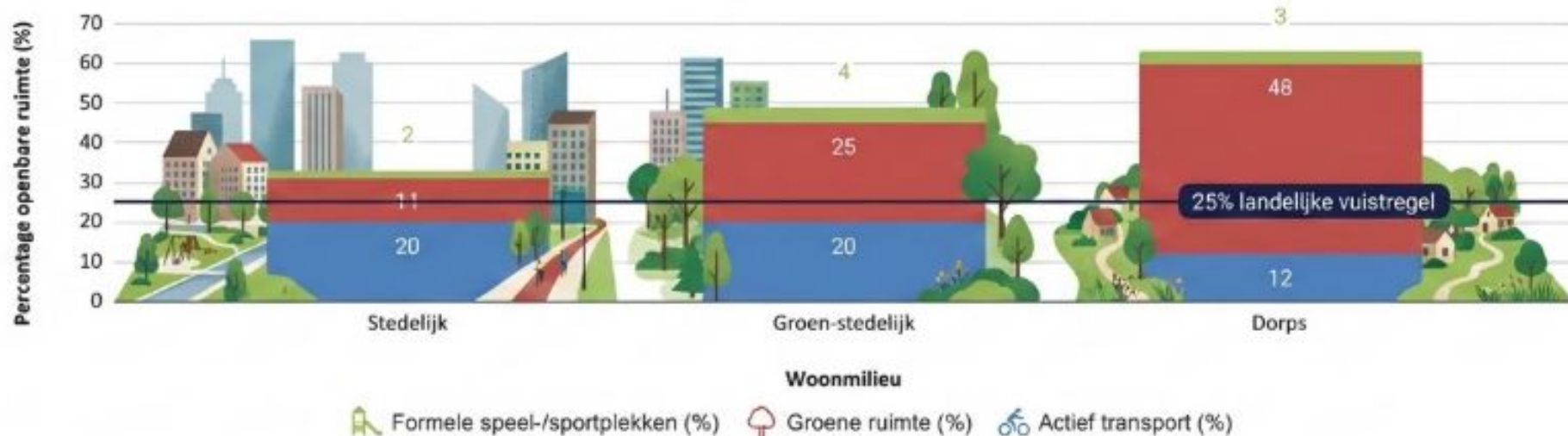
Vraag:

Haalt gemeente Groningen de 25%-vuistregel?

Ja! Groningen haalt de norm van 25%...

Beweegvriendelijke openbare ruimte in Groningen

... maar er zijn verschillen per woonmilieu.

Stedelijk

Woondichtheid:
ca. 33 won/ha

Aandeel woningvoorraad:
ca. 60%

Indicatieve beweegruimte per woning*:
± 6–10 m²

Betekenis RIVM-25% in de praktijk:
Vuistregel is ruimtelijk het meest knellend;
weinig ruimte per woning

Belangrijkste keuzes voor inrichting openbare ruimte:

Meervoudig ruimtegebruik; loop- en fietspaden ook als verblijfs- en speelruimte; goede spreiding van speel- en sportplekken (200/300/400 m); kleine verblijfsruimten; speelstraten; autoluwe profielen

Groen-stedelijk

Woondichtheid:
ca. 4 won/ha

Aandeel woningvoorraad:
ca. 30%

Indicatieve beweegruimte per woning*:
± 20–30 m²

Betekenis RIVM-25% in de praktijk:
Vuistregel is goed maakbaar bij integrale inrichting

Belangrijkste keuzes voor inrichting openbare ruimte:

Balans tussen paden en groen; goede spreiding van speel- en sportplekken (200/300/400 m); koppeling wijkgroen, sport en scholen

Dorps

Woondichtheid:
ca. 1 won/ha

Aandeel woningvoorraad:
ca. 10%

Indicatieve beweegruimte per woning*:
> 40 m²

Betekenis RIVM-25% in de praktijk:
Vuistregel is kwantitatief makkelijk haalbaar; kwaliteit bepalend

Belangrijkste keuzes voor inrichting openbare ruimte:

Focus op bereikbaarheid en netwerken; kwaliteit van routes (goede mix tussen lopen, fietsen en de auto) en groen; koppeling openbaar-privé (ruimte)

Advies gemeente Groningen

1. HUIDIGE SITUATIE

1.000 m²
/ 1.000
woningen

Geen ruimtelijke
verdeling / geen
afstandsnormen

Wel focus op nabijheid
in beleid.

2. Uitgesloten Openbare Ruimte

Trottoirs, fietspaden,
trapveldjes,
beweeggroen (wel
onderdeel landelijke
vuistregels).

2. NIEUW KADER (RIVM & MAATWERK)

Gebaseerd op de
landelijke vuistregels.
Maatwerk per wijk.

4. Maatwerk per Woonmilieu

Eigen uitdagingen
vragen om passend
kader & keuzes voor
beweegvriendelijke
inrichting.

3. UITKOMST (HET GECOMBINEERDE ADVIES)

Borging van:
**Kwantiteit, Nabijheid,
Toegankelijkheid.**

Advies gemeente Groningen

		
Stedelijk	Groen-stedelijk	Dorps
≥30%	≥25%	≥20%
		 Lokale toetsing
 Focus op bereikbaarheid		
✓ > 200 m speelplek ✓ > 400 m sportplek	✓ > 200 m speelplek ✓ > 400 m sportplek	

Stedelijk: De opgave zit niet in meer m², maar in keuzes over nabijheid, spreiding en gebruik. De 1 m²-norm is zonder afstandsnormen onvoldoende. En binnen 300 m aaneengesloten beweeggroen (≥ 1 ha).

Groen-stedelijk: Stuur bij gebiedsontwikkeling op ruimteclaim en afstandsnormen, zodat voorzieningen evenwichtig verspreid en goed bereikbaar zijn. En binnen 300 m aaneengesloten beweeggroen (≥ 1 ha).

Dorps: Door lage dichtheid is nabijheid minder bepalend; stuur daarom op kwaliteit van routes, verbindingen en (toegang tot) voorzieningen, niet op hogere percentages.

MapTable Beweegtool

Wat biedt de dienstverlening?

Ruimteclaim + kosten (inv./beheer)
+ brede welvaart (€)

Waarom handig?

Snel doorrekenen + onderbouwing
voor RO/bestuur

Waarvoor gebruiken?

Ontwerp & besluitvorming (voorkant)
Sport/speel/bewegen in nieuwe
en bestaande wijken

Aansluiting

Landelijke Vuistregels Bewegen

Meer informatie of kennismaken?

Naomi Boer

Adviseur Sociaal Domein
Kernteam sport en bewegen

Naomi.boer@bmc.nl

0625444880

Zedgar Veldhuizen

Senior Adviseur Fysiek Domein
Kernteam sport en bewegen

Zedgar.veldhuizen@bmc.nl

0620162871

